

Notă Informativă
la proiectul de lege pentru modificarea
și completarea unor acte legislative

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost elaborat de către Cancelaria de Stat și are ca scop ajustarea la prevederile legislației în vigoare a unor norme din Legea nr.64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern, Legea nr.764-XV din 27 decembrie 2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, Legea nr.436-XV din 6 noiembrie 2003 privind Statutul-cadru al satului (comunei), orașului (municipiului) și Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

Astfel, în conformitate cu prevederile art.109-113 din Constituția Republicii Moldova, art.3, 6 din Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, autoritățile publice locale beneficiază de autonomie, iar relațiile dintre autoritățile publice centrale și cele locale au la bază caracter de colaborare și nu de subordonare, ori procesul de coordonare prevăzut în art.19 din Legea nr.64-XII din 6 mai 1990 cu privire la Guvern, vine în contradicție cu principiul autonomiei locale, deoarece prin coordonare se subînțelege dirijarea serviciilor ce se află în subordinea Guvernului, și nicidecum a autorităților publice locale.

În acest context, propunerea de modificare a art.19 din Legea nr.64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern, vine întru ajustarea prevederilor existente la cerințele actelor legislative enunțate, inclusiv la Carta Europeană a Autonomiei Locale, ratificată de Republica Moldova.

De asemenea, se propune completarea Legii nr.764-XV din 27 decembrie 2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, modificarea și completarea Legii nr.436-XV din 6 noiembrie 2003 privind Statutul-cadru al satului (comunei), orașului (municipiului), modificarea și completarea Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

Astfel, alin.(2) al art.4 din Legea nr.764-XV din 27 decembrie 2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, punctul 2 din anexa Legii nr.436-XV din 6 noiembrie 2003 privind Statutul-cadru al satului (comunei), orașului

(municipiului) și art.14 alin.(2) lit.m) din Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, prevăd că consiliul sătesc (comunal), orășenesc (**municipal**) elaborează și aprobă statutul unității administrativ-teritoriale respective.”, ori art.110 alin.(3) din Constituție stabilește că statutul municipiului Chișinău se reglementează prin lege organică.

În acest context, menționăm că competența în elaborarea și aprobarea statutului municipiului Chișinău aparține subiecților cu drept de inițiativă legislativă conform legislației în vigoare și nu consiliului municipal Chișinău, ceea ce ar rezulta de fapt din prevederile normelor existente ale legilor respective.

Mai mult ca atât, prin Legea nr.229 din 25.10.2012 privind modificarea și completarea unor acte legislative, municipiului Bălți i s-a atribuit statut de unitate administrativ teritorială de nivelul al doilea, iar conform prevederilor Art.III lit.a) din prezenta lege statutul municipiului Bălți urmează a fi aprobat prin lege.

Astfel, avînd în vedere faptul că conform prevederilor art.4 alin.(2) din Legea nr.764-XV din 27.12.2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, pct.2 din anexa Legii nr.436-XV din 06.11.2003 privind Statutul-cadru al satului (comunei), orașului (municipiului) și art.14 alin.(2) lit.m) din Legea nr.436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, aprobarea statutelor satelor (comunelor), orașelor (municipiilor) ține de competența consiliilor locale respective, este necesar introducerea excepției respective și față de statutul municipiului Bălți, care va fi aprobat prin lege și nu prin decizia consiliului local, cum este reglementat actualmente de legislație.

Suplimentar, se propun mai multe modificări și completări la Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, care vor ajusta prevederile existente la cerințele legislației și vor exclude unele neconcordanțe.

Astfel, la art.25 alin.(1) lit.b) este stabilit că consiliul local poate fi dizolvat înainte de expirarea termenului dacă numărul consilierilor s-a redus sub jumătate din numărul stabilit la art.11, pe cînd art.139 alin.(1) lit.a) din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, stabilește că alegerile noi pot avea loc dacă consiliul s-a redus cu mai mult de 1/3 din numărul stabilit de Legea privind administrația publică locală.

La art.26 alin.(1) primarului i se atribuie funcția de șef al administrației publice locale, ceea ce este în contradicție cu prevederile art.112 din Constituție, art.1, 5 alin.(1), 7 și 10 alin.(1) din legea în cauză, care stabilește că autoritățile administrației publice locale prin care se realizează autonomia locală în sate (comune) orașe (municipii) sunt consiliile locale ca autorități reprezentative și deliberative, și primarii ca autorități reprezentative și executive, iar în realizarea competențelor aceste autorități dispun de autonomie și competențe depline.

La art.29 alin.(1) lit.k) este prevăzut, că primarul are competența de eliberare a licențelor, fapt ce vine în contradicție cu prevederile art.6 din Legea nr.451-XV din 30.07.2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, care stabilește autoritățile publice cu dreptul de a elibera licențe, acestea fiind: Camera de Licențiere, Banca Națională a Moldovei, Comisia Națională a Pieței Financiare, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației și Consiliul Coordonator al Audiovizualului.

De asemenea, se propune ajustarea normelor din art.40 al capitolului V și aducerea lor în concordanță cu normele constituționale expuse mai sus și a legii în cauză, iar modificările alin.(2) au ca scop concretizarea mai adecvată a atribuțiilor aparatului primarului pentru a exclude unele neclarități, inclusiv completarea art.40 cu un aliniat nou, alin.(4) care va reglementa statutul funcționarilor din cadrul aparatului primarului.

Modificările și completările propuse la art.51 și 54 sunt necesare într-o sincronizare acestora cu prevederile art.40 și 32 respectiv, iar cele prevăzute la art.52-73 pentru definirea mai clară și excluderea interpretărilor echivoce.

Menționăm, că în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.688 din 10.06.2003 „Cu privire la statele de personal ale primăriilor satelor (comunelor), orașelor (municipiilor)” și Hotărârea Guvernului nr.689 din 10.06.2003 „Cu privire la organigrama și statele de personal ale aparatului președintelui raionului, direcțiilor, secțiilor, altor subdiviziuni din subordinea Consiliului raional”, care ulterior au fost abrogate prin Hotărârea Guvernului nr.133 din 20.02.2013 „Cu privire la modificarea, completarea și abrogarea unor hotărâri ale

Guvernului”, autorităților publice locale s-a propus spre recomandare utilizarea organigramelor aprobate prin aceste hotărâri.

Astfel, conform acestor organigrame în unitățile administrativ teritoriale de nivelul întâi, persoana responsabilă de elaborarea bugetului este contabilul și acesta este parte a aparatului primarului, pe când în unitățile administrativ teritoriale de nivelul al doilea, personalul responsabil de elaborarea bugetului face parte din cadrul direcției generale finanțe, care la rândul său este în subordinea consiliului respectiv.

Avînd în vedere cele expuse, cît și ținînd cont de faptul că atribuțiile prevăzute la lit.f), g) și h) din art.51 al Legii nr.436 din 28.12.2006 sunt indispensabile și revin direcției generale finanțe, care la rândul său este o subdiviziune a consiliului raional/municipal și nu a aparatului președintelui, așa cum reiese din reglementarea existentă, cît și în scopul unei abordări unice privind responsabilitatea bugetară, se propune excluderea acestor atribuții de la art.51 și includerea lor în formulă nouă la art.53 (Atribuțiile președintelui raionului).

Aceiași modificare se va efectua și la art.29 (Atribuțiile primarului), prin excluderea atribuțiilor prevăzute la lit.f), g) și h) din art.40.

Completarea propusă la art.84 alin.(1) ține de coroborarea acestor prevederi la prevederile anexei la Legea nr.199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și prevederilor art.9 și art.15 alin.(1) din Legea nr.344-XIII din 23 decembrie 1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Găgăuz-Yeri), care stabilesc că calitatea de deputat în Adunarea Populară este incompatibilă cu exercitarea altei funcții în instituțiile publice și structuri antreprenoriale, ori președintele comisiei permanente a Adunării Populare are statut de deputat.

Suplimentar, menționăm că proiectul în cauză nu atrage după sine careva cheltuieli financiare suplimentare, iar aprobarea acestuia va permite pe viitor să fie evitate unele neclarități cu referință la raporturile dintre autoritățile publice centrale și cele locale care urmează să reiasă din respectarea principiului autonomiei locale, cît și ajustarea adecvată a normelor existente, pentru excluderea interpretărilor eronate la aplicarea acestora de către autoritățile publice interesate și persoanele fizice.

Secretar general al Guvernului

Serghei PALIHOVICI